

ЗАТВЕРДЖУЮ

Директор Інституту спеціальної педагогіки і психології імені Миколи Ярмаченка
НАПН України

Л.І.Прохоренко

Схвалено Вченою радою Інституту
(протокол № 10 від «15» грудня 2022 р.)

Спеціальність 053 Психологія
Освітня програма Спеціальна психологія
Ступінь Доктор філософії

Шифр дисципліни ПП2

Назва дисципліни **Технології викладання фахових дисциплін зі спеціальності «Спеціальна психологія»**

Навчальний рік 2022-2023

Кількість кредитів ЕКТС (годин) 3 кредити (90 годин)

Статус Обов'язкова дисципліна

Короткий опис дисципліни

Курс спрямований на формування знань, умінь, навичок з психології, які можуть допомогти майбутнім викладачам вищої школи та науковцям розробляти ефективні технології, методики викладання, результативно використовувати властивості психічних процесів, розвивати індивідуальні особливості особистості здобувачів, грамотно спілкуватись, пізнавати себе, бути самоефективним тощо.

Викладачі **Баташева Наталія Іванівна**

Контакти Тел +380971972882

Email natasha_batasheva@ukr.net

Костенко Тетяна Миколаївна

Тел +38098447655

Email tanya_t.k@ukr.net

Час для консультацій Понеділок та четвер, 14:00-15:00

Мета курсу -

формування у здобувачів системи знань про теоретико-методологічні основи викладання фахових дисциплін у галузі спеціальної психології; підвищення якості викладання спеціальної психології для здійснення професійної та науково-дослідної діяльності; розкриття особливостей використання різноманітних методів, форм та засобів навчання; оволодіння прийомами професійної самоосвіти.

Завдання курсу

1. Формувати знання про специфіку технологій викладання фахових дисциплін у галузі спеціальної психології.
2. Формувати систему знань про мету, завдання, зміст та організацію навчання фаховим дисциплінам у галузі спеціальної психології.
3. Формувати уявлення про використання різноманітних методів, засобів та форм навчання фаховим дисциплінам у галузі спеціальної психології.
4. Розвивати готовність здобувачів до аналізу та систематизації досліджень у галузі спеціальної психології; підготовки наукових звітів, публікації, презентацій, їх використанню у професійній діяльності.
5. Розвивати потребу в освітній діяльності та вміння ефективно організувати її, сприяти оволодінню прийомами професійної самоосвіти і самовиховання.

Загальні компетентності

- ЗК1. Здатність застосовувати набуті знання у практичних ситуаціях.
ЗК2. Здатність до аналізу та систематизації досліджень у галузі спеціальної психології; підготовки наукових звітів, публікації, презентацій, їх використанню у професійній діяльності.
ЗК3. Здатність генерувати нові ідеї (креативність) щодо технологій викладання у галузі спеціальної психології.

Спеціальні (фахові) компетентності

СК1. Формування знань про принципи, методи, форми й засоби навчання, сучасні педагогічні технології викладання фахових дисциплін у галузі спеціальної психології.

СК2. Здатність оволодіння системою знань про осіб з особливими освітніми потребами як суб'єкта освітнього процесу, соціальні та природні чинники розвитку.

СК3. Здатність застосовувати набуті знання про структуру лекційних, семінарських, практичних занять; прийоми активізації пізнавальної діяльності учнів, форми та методи контролю знань та умінь.

СК4. Здатність розробляти та проводити лекції, семінарські й практичні заняття; організувати самостійну навчальну роботу учнів.

СК5. Здатність розробляти та використовувати на заняттях дидактичні засоби, активні й інтерактивні методи навчання.

СК6. Здатність здійснювати оперативний контроль знань, прогнозувати результати навчання.

СК7. Здатність застосовувати методи психологічної взаємодії суб'єктів освітнього процесу у професійній діяльності викладача спеціальної психології.

СК8. Здатність застосовувати способи конструювання навчальних програм, прийоми відбору змісту навчальних дисциплін психологічного спрямування, практичні навички проведення різноманітних форм процесу передачі та засвоєння знань, методи навчання та навички професійної рефлексії.

Програмні результати навчання

ПРН 1. Формувати системний науковий світогляд, володіти сучасними теоріями і концепціями в сфері спеціальної психології.

ПРН 2. Організовувати та проводити оригінальні наукові дослідження в спеціальній психології на відповідному фаховому рівні, досягати наукових результатів, що створюють нові знання для розв'язання актуальних проблем теорії та практики спеціальної психології.

ПРН 3. Демонструвати навички самостійного виконання наукового дослідження, критичного мислення, відкритості до нових знань, оцінювати результати автономної роботи і нести відповідальність за особистий професійний розвиток.

ПРН 4. Ініціювати, розробляти та реалізовувати проекти в сфері спеціальної психології, управляти ними та здійснювати пошук партнерів для їх реалізації.

ПРН 5. Застосовувати педагогічні методи організації навчального процесу, формулювати зміст, цілі навчання, способи їх досягнення, форми контролю, нести відповідальність за ефективність освітнього процесу.

ПРН 6. Демонструвати навички наукової комунікації в сфері спеціальної психології, міжнародного співробітництва, представляти широкій науковій спільноті та громадськості в освітній сфері державною та іноземними мовами в усній та письмовій формі.

ПРН 7. Здійснювати критичний аналіз, узагальнювати результати наукових досліджень, формулювати та обґрунтовувати висновки і пропозиції щодо розвитку концептуальних і методологічних знань в спеціальній освіті.

ПРН 8. Демонструвати вміння вибудовувати стратегію і тактику професійного зростання науково-педагогічного працівника; ефективно формувати комунікативну стратегію у професійному середовищі; відповідати за результати професійної діяльності.

ПРН 9. Обирати та використовувати загальнонаукові та спеціальні методи наукових досліджень в спеціальній психології, зокрема з використанням сучасних методів та технологій обробки інформації.

ПРН 10. Здійснювати апробацію та впровадження результатів власних досліджень в спеціальній психології.

ПРН 11. Діяти на основі етичних міркувань та академічної доброчесності в процесі проведення наукових досліджень,

оприлюднення результатів та їх впровадження.

ПРН 12. Застосовувати навички планувати та управляти часом підготовки дисертаційного дослідження, формулювати мету, задачі, об'єкт і предмет дослідження, формувати структуру і розробляти план дослідження, використовувати методи дослідження, адекватні досліджуваним процесам і явищам, створювати обґрунтовані та достовірні нові знання через оригінальні дослідження, якість яких відповідає вимогам сучасного розвитку наукових досліджень на міжнародному рівні.

ПРН 13. Застосовувати загальні статистичні методи моделювання освітніх процесів.

ПРН 14. Формувати розуміння основних теорій спеціальної психології зростання та розвитку, генезису наукової думки у сфері управління змінами; проведення критичного аналізу змін у стані суб'єкта освітньої діяльності; вміння генерувати, обирати та обґрунтовувати шляхи його розвитку.

ПРН 15. Уміти використовувати в освітній діяльності сучасні педагогічні та інформаційно-комунікаційні технології, які сприяють ефективній комунікації в освітньому середовищі, прогресу у досягненні результатів навчання здобувачами вищої освіти та підвищенню якості освітньої діяльності в цілому

Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин										
	денна форма						заочна форма				
	усього	у тому числі					усього	у тому числі			
		л	п	с	залік	екзамен		л	п	с	залік
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
Модулі											
Модуль 1. Теоретичні основи викладання спеціальної психології											
Тема 1. Зміст спеціальної психологічної освіти	4	2	1	1			4	2	1	1	
Тема 2. Сутність навчальної діяльності здобувачів-психологів	2	1		1			2	1		1	
Тема 3. Особливості педагогічної майстерності викладача спеціальної психології	2	1	1				2	1	1		
Разом за змістовим модулем 1	8	4	2	2			8	4	2	2	
Модуль 2. Методологічні основи організації навчального процесу викладання фахових дисциплін у галузі спеціальної психології											
Тема 1. Технології викладання спеціальної психології	4	2	2				4	2	2		1
Тема 2. Методи навчання спеціальної психології	2	1		1			2	1		1	
											Залік

Тема 3. Таксономія навчальних задач із психології	2	1		1			2	1		1	
Тема 4. Засоби навчання	2	1	1				2	1	1		
Разом за змістовим модулем 4	10	5	3	2			10	5	3	2	
Модуль 3. Методичні основи організації навчального процесу спеціальних психологів											
Тема 1. Форми навчальних занять та методика їх проведення	4	2	2				4	2	2		
Тема 2. Керівництво самостійною та науково-дослідною роботою здобувачів-психологів	4	2	2				4	2	2		
Тема 3. Особливості реалізації викладачем функцій контролю та оцінки в системі професійної підготовки	2	1	1				2	1	1		
Разом за змістовим модулем 3.	10	5	5				10	5	5		
Модуль 4. Самоорганізація професійної діяльності викладача											
Тема 1. Професійна ідентичність викладача, особливості його професійної свідомості	2	1	1				2	1	1		1 іспит
Тема 2. Вироблення професійної позиції та стилю спілкування в навчальній взаємодії	2	1		1			2	1		1	
Тема 3. Проектувальні вміння викладача, планування та розподіл навчального часу для вирішення різних педагогічних завдань	4	2	2				4	2	2		
Тема 4. Методика формування лекційної майстерності	4	2	2				4	2	2		
Разом за змістовим модулем 4.	12	6	5	1			12	6	5	1	
Усього аудиторних годин	40	20	15	5							
ІНДЗ	50		-	-		-			-	-	
Усього годин	90						90				

Лекційні заняття

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Зміст спеціальної психологічної освіти	2
2	Сутність навчальної діяльності здобувачів-психологів	1
3	Особливості педагогічної майстерності викладача спеціальної психології	1
4	Технології навчання	2
5	Методи навчання спеціальної психології	1
6	Таксономія навчальних задач із психології	1
7	Засоби навчання	1
8	Форми навчальних занять та методика їх проведення	2
9	Керівництво самостійною та науково-дослідною роботою здобувачів-психологів	2
10	Особливості реалізації викладачем функцій контролю та оцінки в системі професійної підготовки	1
11	Професійна ідентичність викладача, особливості його професійної свідомості	1
12	Вироблення професійної позиції та стилю спілкування в навчальній взаємодії	1
13	Проектувальні вміння викладача, планування та розподіл навчального часу для вирішення різних педагогічних завдань	2
14	Методика формування лекційної майстерності	2

Практичні заняття

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Зміст спеціальної психологічної освіти	1
2	Особливості педагогічної майстерності викладача спеціальної психології	1
3	Технології навчання	2
4	Засоби навчання	1
5	Форми навчальних занять та методика їх проведення	2
6	Керівництво самостійною та науково-дослідною роботою здобувачів-психологів	2
7	Особливості реалізації викладачем функцій контролю та оцінки в системі професійної підготовки	1
8	Професійна ідентичність викладача, особливості його професійної свідомості	1
9	Проектувальні вміння викладача, планування та розподіл навчального часу для вирішення різних педагогічних завдань	2
10	Методика формування лекційної майстерності	2

Семинарські заняття

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Зміст спеціальної психологічної освіти	1
2	Сутність навчальної діяльності здобувачів-психологів	1
3	Методи навчання спеціальної психології	1
4	Таксономія навчальних задач із психології	1
5	Вироблення професійної позиції та стилю спілкування в навчальній взаємодії	1

**Індивідуальні завдання та
підсумковий контроль**

Тема 1. Сучасна психологічна освіта (8 год)

1. Основні тенденції сучасної спеціальної психологічної освіти у світі
2. Викладання спеціальної психології.
3. Базова психологічна освіта.
4. Післядипломна спеціальна психологічна освіта.

Тема 2. Психологічні теорії як підґрунтя сучасних методик викладання (12 год)

1. Теорія поетапного формування розумових дій П. Гальперіна та її “методичні” можливості.
2. Когнітивно-біхевіоральний підхід до навчання.
3. Проблемне навчання: розв’язанню проблем можна навчити.
4. Програмоване навчання: засади, переваги, обмеження.
5. Інтенсифікація навчання: складніше, швидше, більшими порціями.
6. Модель взаємодії “учень-викладач” у навчальному процесі (за К. Роджерсом).

Тема 3. Мотивація та активізація слухачів як основа ефективного вивчення спеціальних психологічних дисциплін (10 год)

1. Особливості мотивації слухачів під час вивчення спеціальної психології.
2. Інтерес та мотивація.
3. Пізнавальні, статусні, соціальні, професійні мотиви, а також мотиви досягнення успіху та самореалізації.
4. Засоби мотивації та активізації слухачів.

Тема 4. Сучасні педагогічні технології у викладанні фахових дисциплін спеціальної психології (12 год)

1. Порівняння понять «методика» та «педагогічної технологія».
2. Технологія дистанційного навчання.
3. Технологія проблемного навчання.
4. Інформаційні технології навчання.
5. Технології ігрового навчання.

6. Технологія знаково-контекстного навчання.
7. Технологія особистісноорієнтованого навчання.
8. Технологія модульного навчання.
9. Адаптивні технології, які застосовуються під час вивчення дисципліни особами з інвалідністю та з особливими освітніми потребами.

Тема 5. Методика формування лекційної майстерності (8 год)

1. Робота над конспектом, особливості контакту з аудиторією, засоби управління процесом засвоєння навчального матеріалу, педагогічний такт, навички саморегуляції, професійна рефлексія та ін.
2. Методи та засоби комунікативної діяльності: організація мовних форм висловлювань на різних етапах засвоєння (лексика, граматики, стилістика, темп, ритм, інтонації, паузи); організація та використання невербальних емоційно-виразних засобів спілкування (жести, міміка, пантоміма).

Підсумковий контроль

1. Залік (тестування, підготовка лекції зі спеціальної психології відповідно до вимог до її змісту та читання)
2. Іспит (Усне опитування пройденого матеріалу за навчальний курс. Розробка однієї теми курсу «Спеціальна психологія» (для кожного здобувача окрема тематика).

Оцінювання навчальних досягнень	
Вид роботи	%
Відвідування аудиторних занять	20
Відповіді на запитання під час аудиторних занять	20
Індивідуальне завдання 1	15
Індивідуальне завдання 2	15
Підсумковий контроль (тест/іспит)	30
Всього	100

Шкали оцінювання			
Бальна	ECTS	Національна	Заліків
90-100	A	Відмінно	
80-89	B	Добре	Зараховано
70-79	C		
66-69	D	Задовільно	
60-65	E		
35-59	FX	Незадовільно - з можливістю повторного виконання завдань	Не зараховано - з можливістю повторного виконання завдань
0-34	F	Незадовільно - з повторним вивченням дисципліни	Не зараховано - з повторним вивченням дисципліни

Додаткові бали

Вид роботи та вимоги	Бал за стобальною шкалою
1. Підготовка наукової статті на довільну тематику (за вибором аспіранта).	50
2. Здійснити аналіз двох освітніх програм зі спеціальної психології з подальшим визначенням їх переваг та недоліків.	20
3. Скласти контрольний тест успішності з обраної аспірантом теми з курсу «Спеціальна психологія» з «ключем»	15

Основна (обов'язкова) література

1. Зязюн І. А. Педагогічна майстерність. Київ : Вища шк., 2006. 422 с.
2. Пономарьов О.С. Професійна культура педагога: навч.- метод. посібник. Харків: НТУ «ХП», 2011. 198 с.
3. Зміст і сутність педагогічної діяльності. За ред. Романовський О.Г. Пономарьов О.С. та ін. Харків: НТУ «ХП», 2007. 228 с.
4. Білоус В. Т. Основи організації та методики викладання у вищій школі : навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. Державна податкова адміністрація України; Академія держ. податкової служби України. Ірпінь : Академія ДПС України, 2001. 144 с.
5. Боярчук В. К. Методика преподавания психологи в вузе : учеб. Пособие. Ростов н/Д: Феникс, 1982.
6. Булах І. С. Цільовий підхід до розробки навчальної програми предмета та етапи його реалізації / І. С. Булах, В. В. Пашенко, О. В. Чалий. Педагогіка і психологія. 1997. № 4. С. 5–18.
7. Буряк В. О. Керування самостійною роботою студентів. Вища школа. 2001. № 4–5.
8. Вербицкий А. А. Активные методы обучения в высшей школе: контекстный подход. М.: Высшая школа, 1991. 204 с.
9. Вища освіта в Україні : [навч. посіб.] / за ред. В. Г. Кремня, С. М. Ніколаєнка. – К. : Знання, 2005.– 327 с.
10. Тестовый контроль знаний : учеб. пособие] / Н. И. Волков, А. Н. Алексеев, Н. А. Алексеев. Сумы : Университетская книга, 2004. 109 с.
11. Гронлунд Н. Е., Норман Н. Оцінювання студентської успішності : практич. посіб. К. : КУМО, 2005. 312 с.
12. Давидюк Н. М. Методика викладання психології : навч. посіб. Чернівці : Технодрук, 2006.
13. Дембрицька Н. М., Брюховецька О. В. Методика викладання психології : навч.-метод. комплекс. Київ, АПН України, Ун-т менеджменту освіти, фак.

- менеджм. та психології, 2009.
14. Калашник Н. Г., Вертегел В. Л. Самостійна робота – потужний засіб сучасної освіти і виховання. Запоріжжя : Запорізький нац. ун-т, 2005. 326 с.
 15. Дистанційне навчання: Умови застосування. Дистанційний курс. За ред. В. М. Кухаренко, О. В. Рибалко, Н. Г. Сиротенко; под ред. В. М. Кухаренко. 3-тє вид. Х. : НТУ «ХП», «Торсінг», 2002. 320 с.
 16. Ляудис В. Я. Методика преподавания психологи. М. : УМК «Психология», 2003. 192 с.
 17. Слепкань З. І. Наукові засади педагогічного процесу у вищій школі. К. : Вища школа, 2005. 240 с.
 18. Методика викладання психології у вищій школі : [навч. посіб.] / Ю. Ю. Бойко-Бузиль, С. Л. Горбенко та ін. К. : Атіка, 2012. 272 с.
 19. Кузьмінський А. І. Педагогіка вищої школи. Київ : Знання, 2011. 486 с.

Додаткова література та інші джерела інформації

1. Городиська В., Пантіюк М., Міляєва В. Педагогіка та психологія вищої школи : тексти лекцій. Дрогобич : Редакц.-видавн. відділ ДДПУ, 2014. 307 с.
2. Столяренко Л.Д. Педагогическое общение. Педагогическая психология для студентов вузов. Ростов н/Д: «Феникс», 2004. С. 238-247.
3. Сисоєва С.О. Психологія та педагогіка: Підруч.. / Сисоєва С.О., Поясок Т.В. Київ: Міленіум, 2005. 520 с.
4. Дьяченко М. И. Психология высшей школы: Учебник для ВУЗов. Минск: Тесей, 2013. 352 с.
5. Дьяченко М. И., Кандыбович Л. А., Кандыбович С. Л. Психология высшей школы. Минск: Высшая школа, 2008. 346 с.
6. Грабовська С.Л. Психологічні аспекти комунікаційного менеджменту організації : навч. посібник. Львів : ЛНУ імені Івана Франка, 2014. 456 с.
7. Ильин Е. П. Мотив и мотивация. Санкт- Петербург : Питер, 2000. 486 с.
8. Педагогика и психология высшей школы. / Отв. ред М.В.Буланова-Топоркина. Ростов-на-Дону: Феникс, 2007. 526 с.
9. Педагогика и психология высшей школы: Учебное пособие / Буланова-Топоркова М. В., Духавнева, А. В., Столяренко Л. Д. и др. Ростов-на-Дону: Феникс, 2002. 544 с.
10. Психологія : підруч. для студ. вищ. навч. закл.: С. Грабовська, А. Вовк, Т. Партико та ін. Київ : Ін Юре, 2014. 664 с.
11. Самоукина Н. В. Психология и педагогика профессиональной деятельности: Учебник. Москва: Тандем, 2009. 351 с.
12. Семиченко В.А. Психологія педагогічної діяльності: Навч. посібн. для студ. вищих пе. нав. закл. Київ: Вища школа, 2004. 336 с.
13. Слепкань З.І. Наукові засади педагогічного процесу у вищій школі. Київ: Вища школа, 2005. 240 с.
14. Смирнов П. И. Психология высшего образования: От деятельности к личности.

Москва: Академия, 2005. 354 с.

15. Титаренко Т.М. Сучасна психологія особистості : навчальний посібник. Київ : Каравела, 2013. 372 с.

16. Штепа О.С. Самоменеджмент (самоорганізація особистості): навч. посібник. Львів: ЛНУ імені Івана Франка, 2012 . 362 с.

Інформаційні ресурси

1. www.Psychlit
2. www.Psychinfo
3. <http://psychlib.com.ua/>
4. <http://pidruchniki.ws>
5. <http://psylib.ukrweb.net/books/beloo01/index.htm>
6. <http://www.bookzone.com.ua/books/psychology/>
7. <http://www.mindmeister.com/153116145/>
8. Педагогіка та психологія вищої школи : навчальний посібник / Л.Г.Кайдалова, І.С. Сабатовська Фролкіна, Н.В. Альохіна, Н.В. Шварп Харків : НфаУ, 2019.–249 с.
https://dspace.nuph.edu.ua/bitstream/123456789/20444/1/%D0%9F%D0%B5%D0%B4%D0%B0%D0%B3%D0%BE%D0%B3%D0%BA%D0%B0_%D1%82%D0%B0_%D0%BF%D1%81%D0%B8%D1%85%D0%BE%D0%BB%D0%BE%D0%B3%D1%8F_%D0%B2%D0%B8%D1%89%D0%BE%D1%97_%D1%88%D0%BA%D0%BE%D0%BB%D0%B8_%D0%9D%D0%B0%D0%B2%D1%87_%D0%BF%D0%BE%D1%81%D0%B1_%D0%97%D0%B0%D0%BC_19.010.pdf
9. Психологія вищої школи у питаннях та відповідях
<https://vseosvita.ua/library/psihologia-visoi-skoli-u-pitannah-ta-vidpovidah-23940.html>

Методи навчання

Словесні: лекції, пояснення, бесіди тощо; наочні: демонстрації, ілюстрації; практичні: вправи тощо; практичні методи навчання (вправи, групові дискусії, дидактичні та ділові ігри); методи усного контролю – індивідуальне і фронтальне опитування, залік, іспит.

Інструменти, обладнання та програмне забезпечення

Навчальний процес за освітньою програмою відбувається в навчальних кімнатах, оснащених аудіовізуальною апаратурою, мультимедійними демонстраційними комплексами та можливістю виходу у глобальні інтернет-мережі.

Поведінка на курсі

Здобувачі зобов'язані під час вивчення курсу:

- Не пропускати лекційних, практичних та семінарських занять;
- Вчасно виходити на електронний зв'язок через відповідні програми (додатки у електронних девайсах);
- Дотримуватись регламенту, який окреслює на початку курсу викладач (не заважати проводити заняття; поважати особистість викладача та його досвід, бути коректними, інтелігентними, але активним під час занять та виконувати індивідуальні/домашні заняття з дисципліни)

Під час контролю знань здобувачі зобов'язані:

- Готуватися до практичних, семінарських занять;
- Виконувати індивідуальні та творчі завдання;
- Бути підготовленими, відповідно до завдань та вимог курсу;
- Виконувати вимоги викладача щодо підготовки до контролю знань;
- Розраховувати на власні знання, не шукаючи інші джерела інформації, які допоможуть відповісти на запитання, скласти тест (залік, іспит), тобто не використовувати девайси для пошуку інформацію через мережу інтернет, не готувати допоміжні підказки у паперовому вигляді тощо.

Інформація про викладачів

Баташева Наталія Іванівна, кандидат психологічних наук, старший науковий співробітник відділу психолого-педагогічного супроводу Інституту спеціальної педагогіки і психології імені Миколи Ярмаченка НАПН України

ORCID iD orcid.org/0000-0002-2685-2258

Researcher ID: O-9516-2016

Костенко Тетяна Миколаївна, кандидат психологічних наук, звідуюча відділом освіти дітей з порушеннями зору Інституту спеціальної педагогіки і психології імені Миколи Ярмаченка НАПН України

ORCID iD <https://orcid.org/0000-0002-4976-1236>

Researcher ID: [O-7828-2016](https://orcid.org/0000-0002-4976-1236)

Основні публікації з тематики дисципліни

Статті в Scopus та Web of Science

1. Popovych, I., Blyskun, O., Hulias, I., Shcherbyna, V., Batasheva, N., Aleksieieva, M., & Chala, T. (2021). Psychological Semantic Parameters of Adolescents' Conformism in the Measurement of Value Orientations. *Revista Romaneasca pentru Educatie Multidimensionala*, 13(2), 167-184. <https://doi.org/10.18662/rrem/13.2/416> (*Web of Science*).
2. Kostenko T. (у співав.) Influence of the Amount of Students' Motor Activity on their Health Status and Psychophysical Readiness for Future Life/*Acta Balneologica in March, 2022, TOM LXIV NUMBER 2 (168)*,150-155. DOI: 10.36740/ABAL202202109 (*Web of Science*)
<https://actabalneologica.eu/wpcontent/uploads/library/ActaBelneol2022i2.pdf>

Статті у наукових фахових виданнях України, які включені у міжнародні наукометричні бази

1. Баташева Н.І. Особливості перцептивного та когнітивного компонентів емоційної сфери дошкільників із затримкою психічного розвитку. *Особлива дитина: навчання і виховання*. 2017. № 2. С. 48–55.
2. Баташева Н.І. Особливості діагностики емоційного розвитку дошкільників із затримкою психічного розвитку. *Науковий вісник Херсонського державного університету. Серія «Психологічні науки»*. 2016. Випуск 6. Том 1. С. 186–190.
3. Баташева Н.І. Особливості формування емоційної сфери соціально депривованих дошкільників із затримкою психічного розвитку. *Особлива дитина: навчання і виховання*. 2016. №4. С. 58–65.
4. Костенко Т.М. Theoretical and methodological aspects of the organization of fine art activity of primary school children with visual impairments. *Освіта осіб з особливими потребами: шляхи розбудови*. 2016. Вип. 11. С. 91-96.
5. Костенко Т., Гошовський В. Тифлоприлади в освітньому процесі: роль, функції, забезпечення. *Освіта осіб з особливими потребами: шляхи розбудови*. 2018. Вип. 14. С. 91-95.
6. Костенко Т.М. Організаційно-методичні засади дистанційного навчання дітей з порушеннями зору. *Освіта осіб з особливими потребами: шляхи розбудови*. 2020. Вип. 16. С. 192-208.

Зворотній зв'язок

Баташева Наталія Іванівна
Моб. тел. 0971972882 (viber, telegram)
natasha_batasheva@ukr.net

Костенко Тетяна Миколаївна
Моб. тел. 0984476655 (viber, telegram)
tanya_t.k@ukr.net

Затверджено

Протокол № 10 від 13 / 10 / 2022 р.

Укладач _____ (_____)

Завідувач відділу _____ (_____)